

FILOZOFIJA
ODGOVORNOG
UPRAVLJANJA

VODI NAŠE AKTIVNOSTI
I USMERAVA
NAŠU STRATEGIJU

PRAVILA PONAŠANJA

 Raiffeisen
RENT

PRAVILA PONAŠANJA RBI GRUPE

Pravila ponašanja RBI Grupe (u daljem tekstu: RBI Pravila ponašanja) pomaže zaposlenima u RBI Grupi u vezi sledećih pitanja:

- Da li sam upoznat sa Raiffeisen osnovnim vrednostima?
- Da li je moja aktivnost zakonita i da li ona odgovara politici RBI Grupe?
- Da li je moja aktivnost „ispravna“?
- Da li bih mogao da opravdam moju aktivnost drugima u RBI Grupi ili nadležnim organima koji se bave pitanjima vezanim za RBI Grupu?
- Da li bih mogao da objasnim moju aktivnost i da je odbranim ukoliko bih u vezi s tim bio kasnije ispitivan?

Ne postoje Pravila ponašanja koja mogu da pretenduju da će definisati odgovarajuće ponašanje za svaku situaciju, niti bi trebalo da im je to cilj. RBI Grupa se oslanja na svakoga od nas da ćemo doneti pažljivu i promišljenu odluku o tome šta je dobro i ispravno u bilo kojoj datoj situaciji.

Ukoliko imate pitanja u vezi sa primenom RBI Pravila ponašanja ili ukoliko niste sigurni u pogledu direktnih ili indirektnih efekata transakcije na ciljeve koje RBI Grupa želi da ostvari svojom politikom etičkog ponašanja, trebalo bi da se posavetujete sa svojim linijskim rukovodiocima ili sa Odeljenjem za kontrolu usklađenosti poslovanja.

1. OSNOVNE INFORMACIJE

1.1 Raiffeisen osnovne vrednosti

Raiffeisen Rent d.o.o. Beograd, (u daljem tekstu: RRRS i povezana društva) nudi svojim klijentima zakup vozila. Osnivač je Raiffeisen – Leasing International GmbH, članica Raiffeisen Bank International (RBI.) Osnovni principi kojima se rukovodi ova grupa su izvedeni iz ideja F. W. Raiffeisena, koji je smatrao da bi sve ekonomske aktivnosti trebalo da budu orijentisane ka društvenoj solidarnosti i samopomoći kao i na postojanosti.

RBI i kompanije koja su sa njim povezana su glavni ekonomski igrači u Austriji kao i u mnogim drugim zemljama u kojima imaju poslovne aktivnosti. Mi smo posvećeni postojanju održivog korporativnog menadžmenta i društvenoj odgovornosti. Našu ulogu u poslovnom svetu karakteriše odgovornost prema klijentima, zaposlenima i akcionarima, kao i odgovornost prema društvu u celini.

RBI Pravila ponašanja definišu osnovne vrednosti naše firme i i sa njim povezanih lica (RRRS i povezana društva) i čini osnovu korporativne kulture koja je u skladu sa zakonom i etičkim načelima. Tako se obezbeđuje da naše ponašanje u poslovanju i etičkim pitanjima bude u skladu sa najvišim standardima koji se baziraju na sledećim vrednostima:

- fokus na klijentima
- profesionalnost
- kvalitet
- uzajamno poštovanje
- inicijativa
- timski rad
- integritet

Sve ovo podrazumeva dobro korporativno upravljanje.

Poštovanje navedenih vrednosti pomaže očuvanju i poboljšanju reputacije RBI Grupe.

1.2 Cilj Grupe

Odredbe RBI Pravila ponašanja primjenjuju se i moraju biti poštovana od strane svih zaposlenih globalno u okviru RBI Grupe .

RBI Pravila ponašanja se odnose na sve zaposlene u stranim filijalama, u direktno ili indirektno podređenim društvima u kojima RBI ima većinski interes. Sva lica koja istupaju u ime i/ili za račun RBI Grupe moraju da postupaju u skladu s odredbama RBI Pravila ponašanja.

1.3 Usklađenost poslovanja sa RBI Pravilima ponašanja

RBI Pravila ponašanja predstavljaju obavezujući skup pravila kojima se reguliše svakodnevno poslovanje. Kršenje bilo kojeg zakona i odredaba RBI Pravila ponašanja ne može biti opravdanje u trci za profitom.

Zaposleni treba da se uzdrže od bilo kakvih poslovnih transakcija koje su izazvane takvim aktivnostima. Činjenica da se takva praksa i ponašanja koriste od strane konkurenta i ostalih učesnika na tržištu, ne može da posluži kao opravdanje .

1.4 Lokalni propisi i standardi RBI Grupe

Mi poštujemo zakone, propise i pravila zemalja u kojima poslujemo. Težimo da dostignemo najviše standarde u obavljanju poslovnih aktivnosti. Ukoliko se lokalni propisi razlikuju od RBI Pravila poslovanja, strožije i sveobuhvatnije pravilo će se primenjivati.

1.5 Odgovornost

Organi upravljanja Raiffeisen Rent doo imaju odgovornost za primenu Pravila ponašanja. Operativna odgovornost za uvođenje i primenu RBI Pravila ponašanja u skladu sa ciljem grupe (tačka 1.2) je na Rukovodiocu Odeljenja za kontrolu usklađenosti poslovanja (*Compliance Department*). Rukovodstvo RRRS je odgovorno za primenu RBI Pravila ponašanja u svojoj oblasti delovanja. Rukovodstvo - uključujući članove Izvršnog odbora, svojim ponašanjem, treba da bude uzor ostalim zaposlenima.

1.6 Primena

RBI Pravila ponašanja čine sastavni deo Compliance priručnika. Ovaj Priručnik konkretizuje osnovne principe sadržane u RBI Pravilima ponašanja i pruža detaljnije informacije kako da modeli ponašanja postanu praksa i na koji način da se primene u svakodnevnom poslovanju. Prilikom primene pravila ponašanja mora se konsultovati i poštovati Priručnik. Ako po tom pitanju postoje nedoumice, potrebno je konsultovati Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja.

Prilikom primene RBI Pravila ponašanja neophodno je razmotriti i sprečiti pojavu rizika narušavanja reputacije. Zaposleni, prilikom donošenja svake odluke, moraju da imaju u vidu naše osnovne vrednosti (kako je definisano u tački 1.1.)

1.7 Dužnost prijavljivanja povreda

Ako zaposleni dođu u posed informacije o materijalnoj povredi Pravila ponašanja, moraju ih bez odlaganja prijaviti neposrednom rukovodiocu, Odeljenju za kontrolu usklađenosti poslovanja ili Grupnom Compliance odeljenju.

Zaposleni takođe može izabrati da povredu RBI Pravila ponašanja prijavi anonimno. Da bi se osiguralo da niko u svojoj karijeri ne trpi posledice eventualnog istinitog prijavljivanja, sve prijave se tretiraju kao poverljive.

Zaposleni može izabrati bilo koji raspoloživi način prijavljivanja, uključujući i anonimno pismeno izveštavanje. U svakom slučaju, prijava se može podneti putem telefona za prijavljivanje slučajeva povrede RBI

Pravila ponašanja (Whistle Blowing Hotline) u okviru RBI Grupe.

1.8 Sankcije u slučaju kršenja RBI Pravila ponašanja

Odredbe RBI Pravila ponašanja su sastavni deo opštih uslova zapošljavanja. Bilo koja povreda RBI Pravila ponašanja nosi određene posledice u skladu sa Zakonom o radu i može da dovede do pokretanja disciplinskih mera i prestanka radnog odnosa bez upozorenja.

2 RADNO MESTO I ODNOS SA KOLEGAMA

2.1 Uzajamno poštovanje, poštenje i integritet

Neophodno je poštovanje mišljenja kolega, njihovog dostojanstva, privatnosti i ličnih prava. Ne može se tolerisati bilo kakva vrsta diskriminacije i uznemiravanja na osnovu nacionalne pripadnosti, kulture, vere, jezika, boje kože, pola, seksualne orijentacije, godina ili fizičkih nedostataka. Zapošljavanje, unapređivanje i ocenjivanje zaposlenih se bazira isključivo na osnovu određenih kriterijuma, kao što postizanje dogovorenih ciljeva i na profesionalnom iskustvu. Politika nagrađivanja i zarada primenjuje međunarodne standarde i podržava poslovnu strategiju, interese, vrednosti i dugoročne ciljeve kompanije. Ova politika takođe uključuje odgovarajuće mere kako bi se izbegao sukob interesa. Zaposlenima je strogo zabranjeno da koriste lične strategije hedžinga ili osiguranje na bazi naknade/odgovornosti kako bi se umanjili efekti usklađivanja rizika koji su ugrađeni u sisteme nagrađivanja.

2.2 Lična odgovornost rukovodilaca i zaposlenih

U okviru organizacije svih zaposleni moraju da postupaju odgovorno i da se ne upuštaju u bilo kakvo nedolično ponašanje. Rukovodioci bi trebalo da daju dobar primer svojim zaposlenima. Vršenje ove odgovornosti ima za cilj zaštitu i obezbeđenje RRRS, kao i zaposlenih i klijenata RRRS. 4

U tu svrhu, neophodno je ispoštovati i propisno izvršavati sledeće dužnosti kontrole:

- Princip „dva para očiju“
- Provera identifikacije
- Usaglašenost sa pravom potpisa
- Provera verodostojnosti i tačnosti dostavljenih dokumenata
- Usaglašenost sa odobrenim limitima
- Usaglašenost sa datim (ličnim) nadležnostima

Za svu pismenu korespondenciju, posebno onu koja se šalje van RRRS-a, pri potpisivanju ovih dokumenata ovlašćeni potpisnici moraju biti svesni odgovornosti i posledica.

2.3 Sukob interesa

Svi zaposleni moraju da obezbede da njihovi privatni interesi ne budu u suprotnosti s njihovim obavezama prema RRRS ili klijentima RRRS. Sukobi interesa mogu proisteci iz bliskih (ličnih) odnosa između zaposlenih i klijenata, predstavnika poslovnih partnera ili drugih zaposlenih. Potencijalni sukob interesa može posebno da proistekne u vezi sa primanjem poklona, pozivnica, dodeljivanjem ugovora, kao i u vezi sa transakcijama finansijskim instrumentima za koje postoji sumnja da se radi o korupciji, prevari ili zloupotrebama na tržištu. Potencijalni sukob interesa mora da bude prijavljen rukovodiocu Odeljenja za kontrolu usklađenosti poslovanja, koji utvrđuje da li sukob interesa postoji i koje mere je potrebno preduzeti.

2.4 Zaštita podataka

Zaposleni moraju postupati sa punom pažnjom i odgovornošću prilikom primanja, obrade i čuvanja informacija koje se odnose na finansijske, tehničke, operativne, korisničke i druge podatke. U tom smislu, prisutni su određeni standardi o zaštiti podataka i potrebno

je sprečiti da neovlašćene osobe dođu u posed, da vide, koriste ili unište takve informacije.

3 PREVARA

RBI Grupa ne toleriše bilo koji vid prevarnih radnji. Mi postupamo pošteno i bez koruptivnih uticaja. Od trećih lica koji posluju sa RBI Grupom očekujemo da primenjuju iste principe.

Mi ćemo se dosledno boriti protiv bilo kakvih prevarnih radnji odgovarajućim sudskim merama.

4 MITO I KORUPCIJA

4.1 Mito

Ne toleriše se bilo koji oblik mita i korupcije. Ne može se prihvatiti ili odobriti korist bilo koje vrste, bez obzira da li ponudilac koji nudi ili traži takve usluge radi u privatnom ili javnom sektoru.

4.2 Olakšice pri plaćanju

Zaposleni i druga lica koja rade u ili za RRRS ne mogu praviti olakšice pri plaćanju. Olakšice pri plaćanju podrazumevaju manje količine novca koje se daju javnim službenicima da bi se zadobile ili ubrzale usluge tih lica na koje pojedinac ima zakonska prava. (npr. pasoška kontrola, carina).

Izuzeci su dozvoljeni jedino ako su interesi od većeg značaja, u slučajevima kada je ugrožen nečiji život ili zdravlje, i jedini način da se spreči takva opasnost jeste vršenje odgovarajuće uplate.

4.3 Direktno i indirektno podmićivanje od strane trećih strana

Pažljivo i temeljno se radi na odabiru poslovnih partnera, savetnika, posrednika i svih trećih lica koja rade u ime i za račun RRRS. Na taj način se isključuje mogućnost davanja ili primanja mita u poslovnom odnosu sa RRRS. Takođe nastojimo da obezbedimo da takva treća lica ne plaćaju ili primaju mito ili olakšice pri plaćanju u okviru svoje poslovne saradnje sa RBI Grupom.

4.4 Pokloni i pozivnice

Razmena skromnih poklona i pozivnica je društveno prihvatljiva komponenta uspešnih poslovnih odnosa. Sa druge strane, davanje i primanje poklona i pozivnica može imati nepovoljan uticaj na poslovan odnos. Zbog toga je prihvatanje i davanje novca kao poklona principijelno zabranjeno, dok svi drugi pokloni i pozivnice podležu strogoj kontroli.

4.5 Pokloni i koristi za političke stranke i politički eksponirana lica

Izvršni odbor RRRS može da odobri donacije i/ili davanje poklona i drugih koristi političkim strankama i politički eksponiranim licima, ako su ispunjeni sledeći uslovi:

1. pokloni i koristi nisu u suprotnosti sa propisima;
2. ako su u obimu koji je uobičajen za određenu zemlju;
3. ako nemaju negativan uticaj;

Takve naknade moraju biti transparentno predstavljene svima, uključujući i Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja.

4.6 Troškovi / Rashodi po računima, Donacije, Dobrotvorne aktivnosti i Sponzorisanje

Koristi koje se javljaju u vidu troškova, donacija, dobrotvornih aktivnosti i sponzorstva ne mogu se dodeljivati ako nisu su u skladu sa uputstvima koja se odnose na prihvatanje i davanje poklona, mito, novčane isplate, naknade političkim strankama, politički eksponiranim ličnostima.

5 ODNOS SA KLIJENTIMA I POSLOVNIM PARTNERIMA

5.1 Usluge klijentima

RRRS o ima izraženu kulturu usluživanja klijenata i dosledno nastoji da prevaziđe očekivanja klijenata. To podrazumeva da će proizvod i usluga biti obezbeđeni samo ako postoje relevantne dozvole, licence i stručno znanje, kao i potrebne funkcije podrške i/ili mogućnosti da bi se pružile usluge i proizvodi na najbolji mogući način i u interesu klijenata. Osim toga, preporuke i saveti moraju da budu u potpunosti tačni da bi klijenti imali sve informacije o rizicima. Informacije koje obmanjuju i dovode u zabludu su za nas neprihvatljive. U skladu sa našim smernicama, treba izbeći prekomernu zaduženost korisnika. Sa klijentima koji se suočavaju sa teškoćama u pogledu plaćanja postupamo sa razumevanjem i pažnjom.

5.2 Poverljivost

RRRS je u obavezi da obezbedi poverljivost podataka klijenata. Princip je da se ne prenose podaci o klijentima trećim licima. Izuzeci su dozvoljeni samo u slučaju kada je klijent unapred dao svoju pismenu saglasnost ili u slučaju kada su postojeće činjenice izuzete iz zabrane o prenošenju informacija, posebno prema nadležnim telima i sudskim organima.

5.3 Poznavanje klijenata

Poznavanje klijenta, njegove reputacije i pozicije, kao i prirode njegovog poslovanja omogućavaju da se klijentu pruže kvalitetne usluge, na primer za potrebe donošenja pravilnih odluka i postizanja najviših investicionih ciljeva. Takođe se treba obezbediti da ne dođe do upuštanja u nedozvoljene poslovne radnje kao što su finansiranje terorizma, pranje novca ili prevare. Mi stalno obavljamo preglede i provere naših klijenata kako bi znali poreklo njihovih sredstava i identifikovali bilo kakve sumnjive aktivnosti.

5.4 Pranje novca

Finansijske i kreditne institucije mogu se koristiti za „pranje“ novca dobijenog od kriminalnih aktivnosti i tako se prikriti njihovo nezakonito poreklo da bi se ta sredstva ponovno ubacila u legalne novčane tokove. Takve aktivnosti podrivaju integritet naše firme, štete njenoj reputaciji i mogu da izlože RRRS ozbiljnim sankcijama. RRRS podržava internacionalne napore protiv pranja novca i primenjuje izuzetno stroge mere predostrožnosti i odbrane.

6 ZLOUPOTREBE TRŽIŠTA

6.1 Insajdersko trgovanje

Insajdersko trgovanje uključuje neprimereno korišćenje neobjavljenih informacija, zarad lične dobiti ili dobiti treće strane u poslovanju sa hartijama od vrednosti. Insajdersko trgovanje podleže kazni u skladu sa krivičnim zakonom i povlači za sobom disciplinske mere.

6.2 Pošteno tržišno nadmetanje

Zloupotreba položaja od strane profesionalnih učesnika na tržištu utiče na poverenje u funkcionisanje tržišta kapitala i ima ozbiljne posledice na RRRS i zaposlene koji u takvim aktivnostima učestvuju. Zahtev za održavanjem integriteta se takođe mora primenjivati u borbi za ostvarivanje udela na tržištu. Nije dozvoljeno ulaziti u nedozvoljene verbalne dogovore i potrebno je pridržavati se pravila o poštenom tržišnom nadmetanju i pravila koja određuju tržišno ponašanje koje je uobičajeno na međunarodnom nivou (MiFID).

7 KNJIGOVODSTVO I FINANSIJE

7.1 Računovodstvo i Izveštavanje

U postupcima donošenja odluka RRRS se oslanja na ispravnost i tačnost računovodstvene evidencije. U tom smislu je veoma važno osigurati da se lični podaci kao i računovodstveni i finansijski podaci tretiraju kao poverljivi. Sve poslovne transakcije moraju biti prijavljene i evidentirane u finansijskim knjigama u skladu sa važećim propisima i procedurama i opšteprihvaćenim računovodstvenim načelima. Računovodstvena evidencija sadrži potrebne informacije o izvršenim transakcijama.

7.2 Dužnost objavljivanja

RRRS je u obavezi da pravovremeno objavi i dostavi kompletne, tačne, precizne i razumljive podatke nadzornom organu i javnosti, u skladu sa našim dužnostima o objavljivanju podataka. Objavljivanje finansijskih izveštaja odgovara standardima koji su prisutni u ovoj oblasti.

7.3 Saradnja sa nadležnim organima

Mi smo dužni da obezbedimo da naša saradnja sa nadležnim organima koji su relevantni za RRRS bude transparentna i zasnovana na saradnji. Cilj je da veza između RRRS i nadležnih organa bude zasnovana na međusobnom poverenju.

8 OSETLJIVA POSLOVNA PODRUČJA

8.1 Ljudska prava

RRRS ne finansira, ni direktno ni indirektno, bilo kakve transakcije, projekte ili strane koje uključuju ili koje su uključene u prisilan rad (uključujući dužničko ropstvo ili prisiljavanje dece na rad), kao ni akcije kojima se:

- krši Evropska konvencija o ljudskim pravima;
- povređuju obaveze koje su utvrđene zakonom o radu i zakonu o socijalnim odnosima respektivne zemlje;
- krše važeći propisi međunarodnih organizacija, uključujući bez ograničenja relevantne konvencije UN-a, ili
- krše prava lokalnog stanovništva i nacionalnih manjina

RBI Grupa nije uključena u poslovne aktivnosti čiji proizvodi mogu biti korišćeni za zabranu demonstracija, političkih nemira ili druge povrede ljudskih prava. To se posebno odnosi na zemlje u kojima dolazi do političkih nemira ili vojnih sukoba ili u kojima se isti mogu očekivati.

8.2 Životna sredina

RBI grupa kao "dobar korporativni entitet" vodi računa o životnoj sredini i posvećena je održavanju čistih tehnologija.

Finansiranje ili bilo kakvo učešće u transakcijama i/ili projektima kojima se životna sredina dovodi u opasnost sa trajnim posledicama (npr. zagađivanje okoline, šuma i vode) nije u skladu sa poslovnim politikom RRRS.

Prilikom donošenja svake odluke, zaposleni mora da ima na umu moguće posledice po ugled RRRS koje bi bile izazvane akcijama i projektima koji nepovoljno utiču na životnu sredinu. U tom smislu, potrebno je obezbediti da finansirana strana koristi sredstva u skladu sa:

- domaćim propisima o zaštiti životne sredine
- propisima Evropske Unije o zaštiti životne sredine
- međunarodnim konvencijama o zaštiti životne sredine.

Mi obavezuje sve treće strane koje su uključene u bilo koji vid poslovne saradnje sa RBI grupom da se pridržavaju svih prethodno navedenih odredbi i konvencija.

Ukoliko postoje nejasnoće u vezi sa direktnim ili indirektnim efektima pojedinih akcija na ciljeve RRRS u vezi sa politikom o životnoj sredini, potrebno je obratiti se Odeljenju za kontrolu usklađenosti poslovanja.

8.3 Atomska energija

RRRS neće učestvovati u finansiranju izgradnje atomskih centrala niti će poslovati sa atomskim centralama ili njihovim operaterima. Novija iskustva pokazuju da nije moguće kontrolisati rizike koji su povezani sa atomskim centralama, kako u pogledu životne sredine, tako i uticaja na ljude.

8.4 Naoružanje i vojna oprema

S obzirom na izrazito osetljivu prirodu takvih transakcija, RBI Grupa ima sveobuhvatne i restriktivne propise u vezi finansiranja poslova vezanih za naoružanje i vojnu opremu. RBI Grupa ne učestvuje u poslovima koji su vezani za naoružanje i drugu vojnu opremu (uključujući opremu koja se koristi za internu represiju ili agresiju protiv stranih zemalja) sa zemljama u kojima su vojni sukobi ili politički nemiri u toku ili se mogu očekivati. RBI Grupa ne ulaže u kompanije koje proizvode vojnu opremu i oružje.

8.5 Ograničenja trgovanja i sankcije

RRRS se pridržava svih važećih međunarodnih odredbi koje se odnose na finansijske sankcije i embargo. Za osetljivije slučajeve strožije pravilo se može primeniti, npr. poslovanje sa Iranom, Sirijom ili Severnom Korejom.

8.6 Poslovanje sa industrijom igara na sreću

Poslovanje sa kompanijama koje se bave organizovanjem igara na sreću je moguće jedino ukoliko je obezbeđeno da takva saradnja ne predstavlja kršenje bilo kog važećeg zakonskog okvira. Primenljivost stranih propisa i stranih licenci zahteva posebnu pažnju.

8.7 Nedopušteni poslovni odnosi

RRRS ne podržava poslovne odnose sa kvazi bankama ("shell banks").